

Jaarverslag

2023

Landelijke Commissie
Gedragcode
Hoger Onderwijs

Inhoudsopgave

Inleiding..... 2
Landelijke Commissie 3
Register Gedragscode 12
Vooruitblik naar 2024 13

Inleiding

In 2023 was er bijzonder veel aandacht voor de internationalisering in het hoger onderwijs. Het politieke debat dat werd gevoerd ging onder meer over de instroom van internationale studenten en de houdbaarheid van het Nederlandse onderwijsstelsel. Vraagstuk was (en is) met name hoe de internationale studentenstromen (beter) kunnen worden beheerst. Het antwoord werd door de Minister van OCW gezocht in de vorm van het Wetsvoorstel internationalisering in balans dat eind dit jaar via een internetconsultatie werd opengesteld voor reactie. Het Wetsvoorstel internationalisering in balans neemt voor een deel de suggesties over zoals deze zijn geformuleerd in het Wetsvoorstel taal en toegankelijkheid, maar gaat nog een stap verder. Eind 2023 was er de mogelijkheid te reageren op het Wetsvoorstel via een internetconsultatie. Van deze mogelijkheid is veelvuldig gebruik gemaakt, ook de Commissie en Internationale Studentenadviesraad hebben een reactie ingestuurd. In 2024 zal moeten blijken hoe het definitieve Wetsvoorstel eruit komt te zien.

Verder viel medio 2023 het kabinet-Rutte IV. In november 2023 werden nieuwe verkiezingen gehouden. Migratie, waaronder ook studentenmigratie, was een veel besproken onderwerp in de verkiezingscampagnes van de verschillende politieke partijen. De verkiezingsuitslag weerspiegelde de kritische houding van een groot deel van de Nederlandse bevolking tegenover de huidige migratie mogelijkheden. De formatie laat nog op zich wachten, maar de verwachting is dat een nieuw kabinet minder warmhartig tegenover inkomende studentenmobiliteit zal staan.

De Commissie begrijpt dat door de tekorten op de Nederlandse woningmarkt in sommige steden en de druk op de onderwijsfaciliteiten om studenten van kwalitatief goed onderwijs te kunnen voorzien een kentering heeft plaatsgevonden in de houding ten aanzien van internationale studenten. Iets wat zij betreurt nu internationale studenten een belangrijke rol spelen in het Nederlandse hoger onderwijs.

De Commissie doet in dit document verslag van haar werkzaamheden, de ontwikkelingen in het kader van de gedragscode en het register waarvoor de registerbeheerder Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) verantwoordelijk is. De Commissie heeft in het afgelopen jaar met regelmaat vergaderd, oriënterende bezoeken aan onderwijsinstellingen gebracht en bestuurlijke overleggen met externe partijen gevoerd. Daarnaast heeft zij verschillende onderzoeken uitgevoerd. Ook stond het afgelopen jaar voor een groot deel in het teken van de herziening van de tekst van de gedragscode, wat per 1 januari 2024 heeft geleid tot een nieuwe versie van het document. Tot slot zal de Commissie in het laatste hoofdstuk vooruitblikken op het komende jaar.

Landelijke Commissie

De Landelijke Commissie Gedragscode is ingesteld door de koepelorganisaties in het hoger onderwijs, te weten: de NRTO, UNL en Vereniging Hogescholen. De Commissie heeft als primaire taak te monitoren of de bepalingen van de gedragscode door de hoger onderwijsinstellingen worden nageleefd. De Commissie geeft onder meer uitvoering aan haar taak door relevante ontwikkelingen in kaart te brengen, door onderzoek uit voeren, door het in behandeling nemen van klachten van internationale studenten of belanghebbende partijen bij de gedragscode of door het organiseren van overleggen met belanghebbende partijen bij de gedragscode.

Per 1 januari 2024 is een nieuwe versie van de gedragscode in werking getreden met als een van de opvallendste wijzigingen de herziening van de taaltabel. Verder heeft de Commissie in het afgelopen jaar maar liefst drie onderzoeken gepubliceerd, waaronder een trendrapportage. Voor deze rapportage heeft de Commissie een analyse uitgevoerd op basis van de bevindingen uit de laatste vijf rapporten periodiek onderzoek informatievoorziening. Ook heeft de Commissie haar periodieke onderzoek herhaald naar de informatievoorziening via de websites van een selectie van een aantal onderwijsinstellingen en heeft zij onderzocht of de onderwijsinstellingen de (actuele) tekst van de gedragscode op hun website hebben gepubliceerd, alsmede informatie verstrekken over de klachtenprocedure.

Hieronder leest u meer over de werkzaamheden van de Commissie.

Gedragscode 2024

Per 1 januari 2024 is een nieuwe versie van de Gedragscode HO 2024 in werking getreden. De primaire reden dat na twee jaar reeds een nieuwe tekst is vastgesteld volgt uit een van de aanbevelingen uit de evaluatie 2021-2022 om de taaltabel zoals vastgelegd in de Gedragscode HO grondig te herzien.

Gevolgte procedure

De beleidsadviseurs van koepelorganisaties te weten de NRTO, UNL en Vereniging Hogescholen en het bureau van de Landelijke Commissie hebben in het afgelopen jaar een tekstvoorstel voorbereid voor een nieuwe versie van de gedragscode. Deze tekst is op ambtelijk niveau (voor)besproken, waarbij de beleidsadviseurs van de koepelorganisaties op verschillende momenten input hebben opgehaald bij hun leden. Het besluitvormingsproces zag er als volgt uit:

- Adviserende rol voor de ministeries van OCW en J&V, alsmede de IND in verband met aanverwante wet- en regelgeving en de belanghebbende positie van deze partijen bij de gedragscode.
  - ✓ Op 30 november 2023 hebben deze belanghebbende partijen een positief advies uitgebracht ten aanzien van het tekstvoorstel. Overigens zijn de beleidsadviseurs tevens op verschillende momenten betrokken bij de ontwikkeling van de norm taaltoetsen.
- Instemming Landelijke Commissie.
  - ✓ Op 11 oktober 2023 heeft de LCG ingestemd met het tekstvoorstel gedragscode.
- Besluitvorming door de koepelorganisaties de NRTO, UNL en Vereniging Hogescholen. Iedere koepelorganisatie volgt hiervoor een eigen interne besluitvormingsprocedure.
  - ✓ Besluitvorming door de koepelorganisaties heeft plaatsgevonden in de periode medio november tot medio december 2023.

Wijzigingen

Het tekstvoorstel Gedragscode HO 2024 bevat drie grote wijzigingen en een aantal wijzigingen die van meer tekstuele aard zijn:

- 1) In paragraaf 5 is *de norm taaltoetsen taaltabel Gedragscode HO* geïntroduceerd. Met de invoering van deze norm is de tabel met taaltoetsen uit de tekst van de gedragscode gehaald en opgenomen in een bijlage bij de gedragscode.

Met deze wijziging is een procedure ingericht voor taaltoetsaanbieders om te kunnen toetreden tot de taaltabel horend bij de gedragscode. Reden om deze procedure te introduceren is dat de koepelorganisaties en de Landelijke Commissie de afgelopen jaren verschillende verzoeken hebben ontvangen van taaltoetsaanbieders om toe te willen treden tot de taaltabel zoals opgenomen in de

gedragscode. De Landelijke Commissie en koepelorganisaties hechten er waarde aan dat dit op een objectieve en bovenal zorgvuldige manier gebeurt. De Engelse taalvaardigheid is immers een onmiskenbaar relevant onderdeel van de (beoordeling van de) toelaatbaarheid van de aspirant student. Het is om die reden van belang dat onderwijsinstellingen en (aspirant) studenten kunnen vertrouwen op de uitkomst van een taaltoets.

De Landelijke Commissie en koepelorganisaties hebben de ontwikkeling van de norm belegd bij een onafhankelijk organisatie, te weten Hobéon. De norm bevat onder meer voorwaarden op het gebied van kwaliteit waaraan de taaltoetsaanbieder, alsmede de taaltoets moet voldoen. In een bijbehorende procesbeschrijving is het proces van validering verder uitgewerkt. Taaltoetsaanbieders kunnen ieder jaar gedurende een bepaalde periode, te weten 1 oktober tot 1 april, een verzoek indienen om hun taaltoets te laten opnemen in de taaltabel. De koepelorganisaties zijn overeengekomen dat deze nieuwe norm en procesbeschrijving na vijf jaar dienen te worden geëvalueerd.

2) In artikel 6.2 van de Gedragscode HO 2022 was reeds opgenomen dat een onderwijsinstelling aan internationale studenten onderwijs mag aanbieden, waarvan de graadverstreking is gebaseerd op een buitenlandse wettelijke regeling. De bepaling volgt uit artikel 15.7 eerste lid, sub c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Whw). Tot op heden werd hier invulling aangegeven aan de hand van een lijst met buitenlandse accreditatie organisaties. In de herziene gedragscode is aansluiting gezocht bij de uitleg van deze bepaling door de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie kijkt of er een buitenlandse wettelijke regeling aanwezig is. Daarnaast dienen onderwijsinstellingen (aspirant) studenten duidelijk te informeren over deze buitenlandse wettelijke regeling, tot welke graad de opleiding leidt en over de gevolgen van het ontbreken van accreditatie door de NVAO.

Van belang is dat zowel bij het aantrekken van studenten als bij de graadverlening duidelijk wordt gemaakt tot welke graad de opleiding leidt en op grond van welke buitenlandse regeling de graad wordt verleend. Dit houdt ook in dat duidelijk moet worden welke buitenlandse accreditatie de opleiding heeft en uit welk land de graad komt, of welke buitenlandse instelling de graad verleent. De Landelijke Commissie hecht er veel waarde aan dat studenten zo goed mogelijk zijn geïnformeerd over het onderwijs dat zij gaan volgen en de graad die zij ontvangen wanneer zij zijn afgestudeerd.

Voorgaande betekent dat de lijst met buitenlandse accreditatie organisaties per 1 januari 2024 niet meer wordt gehanteerd.

3) Artikel 6.6 is aangepast zodat een onderwijsinstelling een student in het voorbereidend onderwijs of in de premaster kan verschonen. Deze aanpassing volgt uit de EU richtlijn 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onder meer studie.

In deze richtlijn is bepaald dat bij het intrekken van een verblijfsvergunning de specifieke omstandigheden van het geval dienen te worden afgewogen, alsmede het evenredigheidsprincipe moet worden geëerbiedigd – artikel 21 lid 7. Voorgaande betekent dat de afmelding van een student bij de IND niet enkel mag plaatsvinden om reden dat een student het voorbereidend onderwijs niet binnen een jaar heeft behaald. Op basis van de richtlijn moet rekening worden gehouden met de individuele omstandigheden van de student. Ook de Vreemdelingencirculaire paragraaf B3.4 is in lijn met de EU richtlijn 2016/801 aangepast.

Communicatie

De nieuwe Gedragscode HO 2024 en onderliggende documenten zijn via verschillende kanalen gedeeld met (besturen en de medewerkers van) de hoger onderwijsinstellingen en belanghebbende partijen bij de gedragscode. De koepelorganisaties hebben er zorg voor gedragen dat de documenten zijn gedeeld met hun onderwijsinstellingen. De Commissie heeft de Gedragscode HO 2024 en onderliggende documenten per e-mail gestuurd naar de besturen van de onderwijsinstellingen die niet worden vertegenwoordigd door een koepelorganisatie en de belanghebbende (overheids)partijen. Daarnaast is in de nieuwsbrief aandacht besteed aan de nieuwe versie van de gedragscode en zijn alle documenten gepubliceerd op de website.

Onderzoek

De Commissie ziet toe op de naleving van de gedragscode door de onderwijsinstellingen die de gedragscode hebben ondertekend. Deze taak van de Commissie krijgt onder andere invulling door het uitvoeren van onderzoek. In 2023 zijn diverse onderzoeken gestart, waarvan een drietal inmiddels is afgerond en gepubliceerd op de website www.internationalstudy.nl.

Informatievoorziening

Een belangrijk onderdeel van de gedragscode is de informatievoorziening van de onderwijsinstelling aan de student. Juist voor een internationale student, die het eigen land verlaat en over de grens een nieuw bestaan begint, is het van belang goed te beseffen wat studeren in Nederland allemaal met zich meebrengt. Afspraken over de informatievoorziening zijn met name verwoord in bepaling 2 van de gedragscode. Artikel 2.1 begint met:

“De onderwijsinstelling stelt, onder andere via de website, tijdig betrouwbare en eenvoudig toegankelijke informatie aan de internationale student ter beschikking over het aangeboden onderwijs en praktische zaken omtrent het zich vestigen in Nederland, tenminste met betrekking tot: (...)”

Periodieke onderzoeken informatievoorziening

Vanwege het grote belang van goede informatie analyseert de Commissie jaarlijks bij een aantal onderwijsinstellingen of de informatievoorziening via de websites in lijn is met de afspraken zoals opgenomen in de gedragscode. Deze ‘periodieke onderzoeken informatievoorziening’ richten zich op de websites van de onderwijsinstellingen, omdat die het primaire kanaal vormen voor de informatievoorziening aan de (aankomende) internationale student. In 2022 merkte de Commissie op dat een aantal conclusies en aanbevelingen in de onderzoeken jaarlijks terugkomt. Dit is aanleiding geweest om een trendrapportage op te stellen.

Trendrapportage

Met de ‘**Trendrapportage periodiek onderzoek informatievoorziening - 2018 t/m 2022**’ is in beeld gebracht welke thema’s de afgelopen jaren tot welke bevindingen en aanbevelingen hebben geleid, en welke trends hierin te ontdekken zijn. Een mooie trend is dat over tal van onderwerpen de informatievoorziening sterk verbeterd is. Zo geven steeds meer onderwijsinstellingen in de Engels naam aan of de instelling een *University of Applied Sciences* is. Als dit gecombineerd wordt met een goede toelichting op de verschillen in WO- en HBO-onderwijs, kan de student beter geïnformeerd een keuze maken voor een bepaalde studie of instelling.

Onderwerpen die jaar na jaar om aandacht vragen omdat de informatievoorziening hierover niet optimaal is, zijn bijvoorbeeld accreditatie en naamgeving van opleidingen. De informatie over accreditatie kan sterk verbeterd worden door duidelijk aan te geven welke opleidingen geaccrediteerd zijn en wat deze accreditatie inhoudt. Het is voor een student immers uiterst belangrijk te beseffen tot welk diploma een opleiding opleidt en welke erkenning daarbij hoort. Van een in Nederland gevolgde opleiding met een NVAO-accreditatie, weet een student wat de waarde van het diploma is. Maar ook als een opleiding door een buitenlandse instantie geaccrediteerd is, moet helder zijn wat de accreditatie en de waarde van het te behalen diploma zijn.

**De Nederlands-Vlaamse
Accreditatieorganisatie (NVAO) is opgericht
door de Nederlandse en Vlaamse overheid als
onafhankelijke accreditatieorganisatie. De
NVAO werkt zowel binationaal als
internationaal. Op basis van de oordelen van de
NVAO worden opleidingen in het hoger
onderwijs erkend en krijgen studenten een
waardig diploma.**

Bron: nvaonet.net (mei 2023).

De Commissie heeft de Trendrapportage in beginsel voor de eigen leden opgesteld. Omdat

de tips ter verbetering van de informatievoorziening ook voor anderen interessant kunnen zijn, is de rapportage ook gepubliceerd via de website van de gedragscode.

Onderzoek Informatievoorziening 2023

Behalve de Trendrapportage is er dit jaar ook weer een regulier ‘**Periodiek onderzoek informatievoorziening**’ gepubliceerd. Op advies van de *Students Advisory Board* (SAB) is het aantal te onderzoeken instellingen iets verhoogd, van zes naar acht. De SAB onderschrijft het belang van een goede informatievoorziening aan internationale studenten en hecht grote waarde aan het periodiek onderzoek door de Commissie. In het onderzoek van dit jaar is met extra aandacht gekeken naar de informatie die onderwijsinstellingen geven over studievoortgang en de daarmee samenhangende eisen, zoals de eis die aan verblijfsvergunningplichtige studenten wordt gesteld om

50% van de studielast (in een jaar, periode) te behalen. Een goed voorbeeld van hoe studenten hierover duidelijk kunnen worden geïnformeerd, is aangetroffen op de website van Hogeschool Zeeland.

SUFFICIENT EDUCATIONAL PROGRESS / ATTENDANCE

In order to retain your residence permit, your educational progress must be adequate. As a student, you must attain at least half of the number of study points per study year (*total credits per academic year = 60 ECTS; this means that you will have to attain at least 30 ECTS. February Intake: at least 15 ECTS*). Your educational institution will check this at the end of every study year. If your progress is inadequate, the IND can withdraw your residence permit.

It is also our obligation to inform the IND within one month if you have stopped participating in your study programme and/or if you no longer study at HZ full-time.

Bron: hz.nl - "Brochure Information (...) - Student Office januari 25, 2023" (april 2023).

Informatievoorziening over de gedragscode en over de instellingseigen klachtenprocedures

Per oktober 2022 was een geactualiseerde versie van de gedragscode van kracht, vastgesteld na een zorgvuldige evaluatie. Zomer '23 heeft de Commissie onderzocht of de informatievoorziening over de gedragscode op de websites van de onderwijsinstellingen ook geactualiseerd was. Omdat de verzoekschriftprocedure van de gedragscode samenhangt met de klachtenprocedures van de onderwijsinstellingen én omdat er signalen waren dat die klachtenprocedures niet altijd goed te vinden zijn, is in het onderzoek ook gekeken naar aanwezigheid en vindbaarheid van de klachtenprocedures. Voor het onderzoek zijn de websites van alle 80 in het gedragscoderegister opgenomen onderwijsinstellingen onder de loep genomen.

Dit onderzoek heeft geleid tot de '**Rapportage aanwezigheid Gedragscode HO en klachtenprocedure op websites 2023**'. Onderstaande *graphics* geven een sterk samengevat beeld van de bevindingen.

Aanwezigheid Gedragscode

- Een kleine 20% biedt de Gedragscode 2022 via de website aan.
- Ruim 80% meldt iets over de Gedragscode, van enkele woorden tot een uitgebreide toelichting & filmpjes.
- Op ruim 16% van de websites wordt niets over de Gedragscode gevonden.

Aanwezigheid klachtenprocedure

- Op bijna 50% van de websites is de klachtenprocedure van de onderwijsinstelling aangetroffen.
- Nog eens 20% geeft wel enige informatie over klachten, maar geen 'echte' klachtenprocedure.
- Iets minder dan 30% van de websites vermeldt niets over de klachtenprocedure.

NB: elke graphic dient op zichzelf bekeken te worden, ze tellen niet persé op tot 100%.

Op 13 van de 80 onderzochte websites werd in het geheel geen informatie over de gedragscode aangetroffen. Met deze onderwijsinstellingen is in oktober '23 contact gezocht en hen is gevraagd de informatievoorziening op dit punt te verbeteren. De meeste onderwijsinstellingen hebben vlot gehoor gegeven aan dit verzoek en de ontbrekende informatie op de website toegevoegd of aangegeven hier mee bezig te gaan.

In de rapportage zijn twee onderwijsinstellingen uitgelicht vanwege de heldere wijze waarop zij informatie over de gedragscode en over hun eigen klachtenprocedures op hun websites presenteren. De Commissie nodigt een ieder uit de *best practices* te bekijken en er wellicht inspiratie aan te ontlenen ter verbetering van de eigen website. De volgende illustratie toont een van de *best practices*.

WINDESHEIM

Code of Conduct

To protect your interests as a foreign student in the Netherlands, the Dutch universities and other institutions of higher education have drawn up a Code of Conduct International Student Higher Education regulating various aspects of their relations with international students.

Windesheim has signed the [Code of Conduct](#), with which we guarantee to provide international students with accurate information about the various study programmes, their content, quality criteria, the language of instruction and the certificate(s) or degree(s) awarded.

Links and Downloads

- ✓ [Code of Conduct of the National Commission](#)
- ✓ [Complaints procedure of the National Commission](#)
- ✓ [Complaints procedure of Windesheim](#)
- ✓ [Send a complaint by email](#)
- ✓ [Windesheim House Rules](#)

Terugkoppeling en verbetering

Naast het publiceren en via algemene *mailings* versturen van de openbare onderzoeken worden specifieke bevindingen ook teruggekoppeld aan betreffende onderwijsinstellingen. De instellingen reageren altijd positief op de terugkoppeling en pakken in het algemeen de aangegeven verbetermogelijkheden snel op.

Registeronderzoek

Een nieuwe bepaling in de 'Gedragscode 2022' schrijft voor dat de Commissie alle in het register opgenomen instellingen eens in de zes jaar aan specifieke artikelen toetst. Deze toetsing betreft de artikelen 1 (definitiebepaling onderwijsinstelling), 2.1h (informatie over de Gedragscode), artikel 5.2 (vaststellen en toepassen minimale taaleisen) en artikel 6.2 (accreditatievereisten m.b.t. het aangeboden onderwijs).

In 2023 is voor het eerst invulling gegeven aan deze nieuwe bepaling in de vorm van een '**Registeronderzoek 2023**'. De opzet voor het onderzoek is zorgvuldig afgestemd met diverse relevante partijen, zoals de koepelorganisaties, de Inspectie van het Onderwijs en de NVAO. Kerndoel van het registeronderzoek is om te bepalen of de onderwijsinstellingen voor wat betreft de te toetsen aspecten nog voldoen aan de vigerende gedragscode. Voor de eerste editie van dit onderzoek zijn tien onderwijsinstellingen geselecteerd, die alle al sinds de beginjaren in het gedragscoderegister staan opgenomen (2006 – 2008). Het onderzoek loopt nog en zal naar verwachting in 2024 worden afgerond.

Zowel het registeronderzoek als het eerder genoemde onderzoek naar de aanwezigheid van (informatie over) de gedragscode op de websites van de onderwijsinstellingen hebben al geleid tot een mooie opschoning van het gedragscoderegister. Met instemming van betreffende onderwijsinstellingen heeft DUO (in haar rol als registerbeheerder) de inschrijving van een tweetal onderwijsinstellingen per 1 januari 2024 doorgehaald, omdat de instellingen geen internationale studenten opleiden en ook geen plannen in die richting hebben.

Instellingsonderzoek

November '23 heeft de Commissie een van de onderwijsinstellingen die is opgenomen in het gedragscoderegister verzocht om informatie en documentatie aan te leveren inzake een specifieke opleiding. Aanleiding hiertoe waren aanhoudende signalen over deze opleiding en zorgen over de situatie van de studenten die deze opleiding volgen of gevolgd hebben. Het instellingsbestuur heeft aangegeven het **informatieverzoek** ontvangen te hebben en een reactie aan de Commissie voor te bereiden.

Nieuwsbrieven

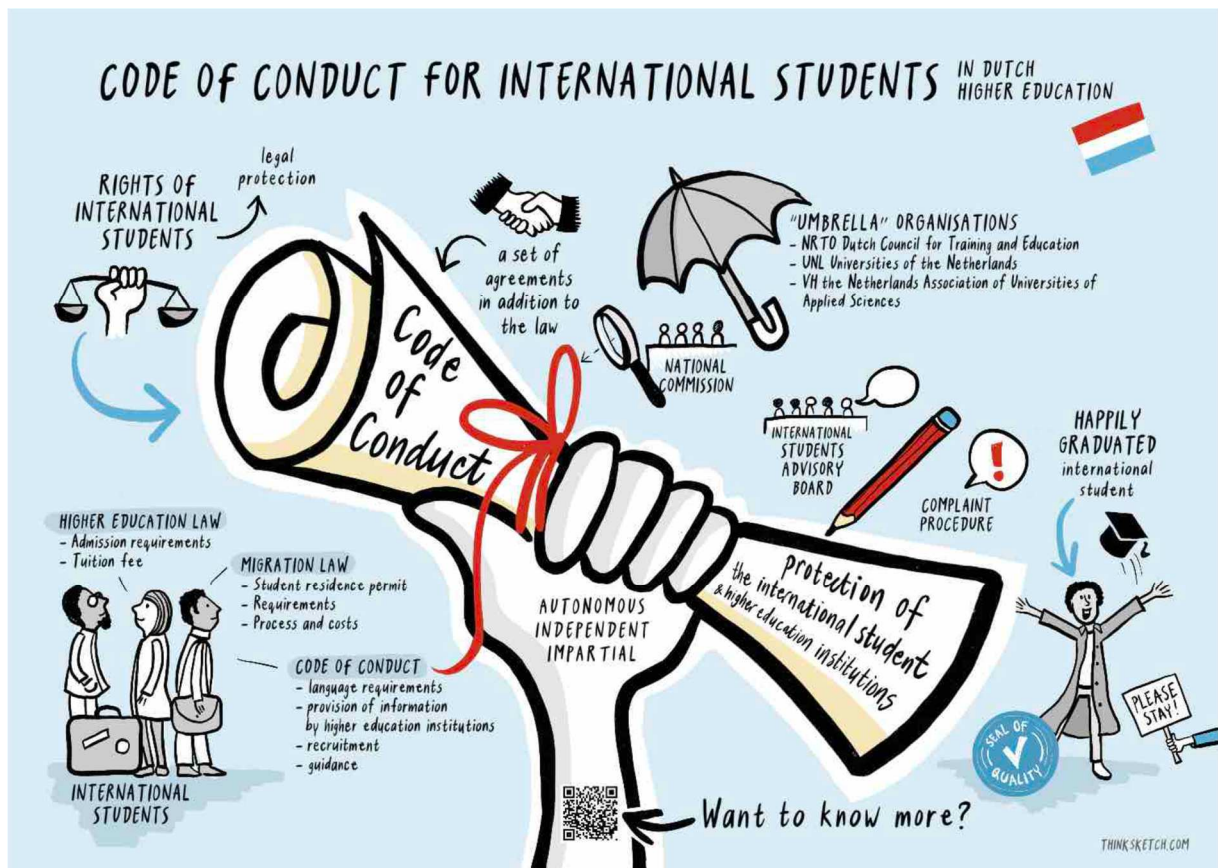
Ieder jaar publiceert de Commissie twee digitale nieuwsbrieven, waarin zij over haar werkzaamheden schrijft en de lezer informeert over ontwikkelingen die de Gedragscode en de internationale student raken. Het afgelopen jaar heeft de Commissie ook herhaaldelijk berichten gepubliceerd over de herziening van de gedragscode. De berichten zijn raadpleegbaar via [de website](#). Inmiddels hebben 303 personen zich geabonneerd op de nieuwsbrief.

De nieuwsbrief verschijnt twee keer per jaar, wanneer u deze automatisch wenst te ontvangen kunt zich aanmelden door een bericht te sturen naar: info@internationalstudy.nl.

Communicatie

Naar aanleiding van een van de aanbevelingen uit de evaluatie 2021-2022 heeft de Commissie in 2022 een communicatieplan laten ontwikkelen, gericht op het vergroten van het bereik en met name de bekendheid van de gedragscode onder internationale studenten en medewerkers van de hoger onderwijsinstellingen. De Commissie heeft het afgelopen jaar gevolg gegeven aan het communicatieplan door onder meer deel te nemen aan EAIE (European Association for International Education). De EAIE vond plaats in Rotterdam, en dat gaf de mogelijkheid om een stand te bemensen. De deelname is zeer nuttig gebleken in het leggen van contacten met verschillende onderwijsinstellingen en taaltoetsleveranciers. Ook heeft de Commissie het afgelopen jaar een aantal workshops verzorgd om de onderwijsinstellingen actief te informeren over de tekst van de gedragscode en actuele ontwikkelingen. Verder heeft zij in samenwerking met een afvaardiging van de Internationale Studentenadviesraad een praatplaat laten ontwikkelen door de eigenaar van [Denkschets](#). De praatplaat dient ter visualisatie van de tekst van de gedragscode.

Samenstelling

Landelijke Commissie Gedragscode

De leden van de Commissie worden benoemd door de koepelorganisaties. In 2022 is Paul Rullmann door de leden benoemd tot voorzitter van de Commissie. In het Reglement bij de gedragscode is vastgelegd dat een maximale zittingstermijn geldt van twee keer vier jaar.

Susana Menéndez, lid namens de Vereniging Hogescholen, heeft per 1 juni 2023 afscheid genomen van de Commissie na het volbrengen van twee volledige termijnen. Elisabeth Minnemann (voorzitter van het College van Bestuur van de Haagse Hogeschool) is Menéndez per 1 september 2023 opgevolgd.

Samenstelling Landelijke Commissie per 31 december 2023

FUNCTIE	NAAM	KOEPEL
voorzitter	Paul Rullmann	
lid	Frans Sniijders	UNL
lid	Ed Brinksma	UNL
lid/wnd. Voorzitter	Elisabeth Minnemann ¹	VH
lid	Rob Verhofstad	VH
lid	Karen Penninga	NRTO
plv. lid	Tom van Veen	UNL
plv. lid	Guido van Leerzem	UNL
plv. lid	Janco Bonnink	VH
plv. lid	Erik van den Berg	VH
plv. lid	Jan van der Heijden	NRTO

Bureau gedragscode

Het bureau gedragscode, dat bestaat uit een secretaris en twee onderzoekers, is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken rondom de gedragscode. Per 1 februari 2023 is het bureau wegens de toename van de werkzaamheden van de Commissie uitgebreid met een tweede onderzoeker. Het bureau wordt bemenst door medewerkers in dienst van DUO, waarbij de onafhankelijke positie van de staf is gewaarborgd in een convenant dat is overeengekomen tussen DUO en de Commissie.

Internationale Studentenadviesraad

Met de herziening van de gedragscode in 2022 is een Internationale Studentenadviesraad ingesteld. Deze raad kan de Commissie gevraagd en ongevraagd van advies voorzien over de onderwerpen die de gedragscode betreffen. De studentenadviesraad vormt een direct lijn tussen de Commissie en de internationale student. De Commissie verwacht dat zij op deze manier het perspectief van de internationale student beter kan integreren in haar werkzaamheden.

Per 1 september 2023 is de studentenadviesraad op volle sterkte. De Commissie heeft drie nieuwe leden benoemd. Te weten: Sarah Kuipers, Ato Essuman Mensah en Miklós Papp. De Commissie heeft de vacatures voor lidmaatschap bij de studentenadviesraad onder de aandacht gebracht bij de verschillende medezeggenschapsraden, universiteitsraden en hogeschoolraden en verzocht deze te verspreiden onder actieve internationale studenten die reeds participeren in een van de voorgenoemde raden. De raad heeft Michelle Muchuchuti uit haar midden benoemd tot voorzitter.

De Commissie benoemt de leden voor een zittingsduur van twee jaar. Leden die in verband met de duur van de opleiding korter verblijven in Nederland kunnen worden benoemd voor de periode van een jaar.

Voor de werkzaamheden in 2023 wordt verwezen naar het jaarverslag van de Internationale Studentenadviesraad.

---

¹ Elisabeth Minnemann is per 1 september 2023 namens de Vereniging Hogescholen benoemd tot lid van de Commissie. Zij volgt daarmee Susana Menéndez op als lid.

Samenstelling Internationale Studentenadviesraad per 31 december 2023

FUNCTIE	NAAM	ONDERWIJSIN STELLING
Voorzitter	Mitchelle Muchuchuti	Saxion University of Applied Sciences
Lid/wnd. voorzitter	Liliana Almeida	The Hague University of Applied Sciences
Lid	Aysun Hasan	Tilburg University
Lid	Patryk Jarmakowicz	Erasmus University
Lid	Sumneet Kaur	Tilburg University
Lid	Sarah Kuipers ²	The Hague University of Applied Sciences
Lid	Rauf Mahmudzada	Saxion University of Applied Sciences
Lid	Ato Essuman Mensah ³	HAN University of Applied Sciences
Lid	Miklós Papp ⁴	NHL Stenden
Lid	Fernando Teruel	Wageningen University

Financiën

Ten behoeve van de werkzaamheden in het kader van de gedragscode ontvangen de voorzitter, leden en plaatsvervangend leden na afloop van ieder kwartaal vacatiegelden. Hiertoe is in overleg met het ministerie van OCW een Vacatiegeldenregeling opgesteld die op de website van de gedragscode te vinden is. In onderstaande tabel wordt het uitbetaalde bedrag per kwartaal verantwoord.

De Commissie heeft in het afgelopen jaar zes keer vergaderd. Voor de vergadering in juni 2023 waren ook de plaatsvervangend leden uitgenodigd. Daarnaast is in het kader van de herziening van de gedragscode een overleg georganiseerd waaraan een afvaardiging van de Commissie heeft deelgenomen en heeft de Commissie twee oriënterende bezoeken gebracht aan onderwijsinstellingen die de gedragscode hebben ondertekend.

Vacatiegelden, inclusief reiskosten, over 2023 t.o.v. 2022

Periode	2022	2023
1^e kwartaal	€ 5.725,09	€ 6.932,64
2^e kwartaal	€ 5.400,12	€ 3.912,36
3^e kwartaal	€ 3.191,05	€ 2.188,35
4^e kwartaal	€ 4.306,99	€ 4.794,07
Totaal	€ 18.623,25	€ 17.827,42

² Benoemd per 1 september 2023.

³ Benoemd per 1 september 2023.

⁴ Benoemd per 1 september 2023.

Register Gedragscode

DUO is aangewezen als beheerder van het register waarin de instellingen worden opgenomen die de Gedragscode hebben ondertekend; het gedragscoderegister is raadpleegbaar via de website www.internationalstudy.nl.

Wijzigingen in het register in 2023

Een drietal onderwijsinstellingen heeft in 2023 een verzoek ingediend om in het register ingeschreven ofwel anders geadmistreerd te worden. Bij twee andere onderwijsinstellingen is na goed overleg besloten de inschrijving 'door te halen' (lees: de instellingen uit te schrijven). Deze beide instellingen leiden geen internationale studenten op en hebben ook geen plannen in die richting. Voor hen heeft het op dit moment geen wezenlijk toegevoegde waarde om opgenomen te staan in het register.

Na beoordeling van de verzoeken heeft DUO de volgende wijzigingen in het gedragscoderegister doorgevoerd:

inschrijvingen

- SOMT University of Physiotherapy – ingeschreven m.i.v. 27 februari 2023
- Global School for Entrepreneurship – administratieve aanpassing m.i.v. 24 oktober 2023

uitschrijvingen

- Business School Notenboom – uitgeschreven m.i.v. 1 januari 2024
- Iselinge Hogeschool – uitgeschreven m.i.v. 1 januari 2024

Eén verzoek tot opname in het register is nog in behandeling, vanwege de complexiteit van de aanvraag.

Vooruitblik naar 2024

Zoals ook in de inleiding is aangegeven zal naar verwachting in 2024 een nieuwe regering worden gevormd. Ook zal het Wetsvoorstel internationalisering in balans verder worden uitgewerkt door de minister van OCW. Twee belangrijke elementen die mogelijk van invloed kunnen zijn op de werkzaamheden van de Commissie het komende jaar. Hoe precies? Dat is nog de vraag. De Commissie verwacht in ieder geval dat zij in 2024 haar reguliere werkzaamheden zal kunnen voortzetten. Uitgangspunt daarbij is het bevorderen van de naleving van de gedragscode door de onderwijsinstellingen door aan de hand van onderzoek *best practices* in kaart te brengen en te delen. De Commissie wenst graag een blik op het komende jaar te werpen en benoemt een aantal onderwerpen die zij op haar planning heeft staan.

In 2023 is de Commissie gestart met haar eerste registeronderzoek, wat naar verwachting in 2024 zal worden afgerond. Voor het onderzoek is een tiental onderwijsinstellingen geselecteerd. De Commissie zal in 2024 naar verwachting een tweede tiental onderwijsinstellingen selecteren voor onderzoek. Verder staat er een verkenning in de planning naar de klachtenprocedures. Uit eerdere onderzoeken van de Commissie is gebleken dat informatie over de klachtenprocedures bij de onderwijsinstellingen zelf en over de klachtenprocedure bij de Commissie moeilijk vindbaar is voor internationale studenten. In een verkenning wil de Commissie verder onderzoek doen naar deze aantallen en de aard en afhandeling van de klachten (in relatie tot de gedragscode) die onderwijsinstellingen van internationale studenten ontvangen.

Daarnaast zal de Commissie er zorg voor dragen dat in januari 2024 alle benodigde informatie omtrent de mogelijkheid voor taaltoetsaanbieders om toe te treden tot de bijlage Taaltoetsen Gedragscode op haar website staat. Het bureau van de Commissie vervult bij deze aanvragen enkel een coördinerende rol, wat betekent dat zij aanvragen zal doorzetten naar de nieuw ingerichte Toetsingscommissie die de aanvragen in behandeling neemt. Ook zal de Commissie monitoren hoe de norm en aanvraagprocedure in de praktijk worden gebracht zodat de procedure en daarbij horende norm taaltoetsen taaltabel Gedragscode HO 2024 na vijf jaar kan worden geëvalueerd.

Colofon

Landelijke Commissie Gedragscode Hoger Onderwijs

Contactgegevens secretariaat:

E-mail:

info@internationalstudy.nl

Dit jaarverslag is te downloaden op www.internationalstudy.nl